

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

przeprowadzonej w IV Liceum Ogólnokształcącym
w Dąbrowie Górniczej

*„Wykorzystanie techniki komputerowej i informacyjnej
przez nauczycieli z uwzględnieniem
nauczania zdalnego”.*

ROK SZKOLNY 2020/2021

Spis treści

1. Wprowadzenie
  - 1.1 Cel i zakres diagnozy
  - 1.2 Narzędzia badawcze
2. Analiza danych i wynik badań
  - 2.1 Analiza ankiet wśród uczniów
  - 2.2 Analiza ankiet wśród rodziców
  - 2.3 Analiza ankiet wśród nauczycieli
3. Wnioski i rekomendacje

1. Wprowadzenie

1.1 Cel i zakres

Celem anonimowej ankiety była analiza „Wykorzystania techniki komputerowej i informacyjnej przez nauczycieli z uwzględnieniem nauczania zdalnego. Do ankiety zostali zaproszeni uczniowie, rodzice i nauczyciele. Jej zadaniem było również uzyskanie informacji, na jakich zasadach realizowana była nauka online oraz z jakimi problemami musieli się zmierzyć uczniowie, rodzice i nauczyciele w ramach nauczania zdalnego. Ważnym aspektem w ankiecie były pytania związane z dostępem do sprzętu czy Internetu. Nauczanie zdalne okazało się dla wszystkich ogromnym i niespodziewanym wyzwaniem.

1.2. Narzędzia badawcze

Raport został oparty na podstawie analizy danych uzyskanych z badań ankietowych przeprowadzonych w formie online oraz papierowej na przełomie listopada i grudnia 2020 roku.2020r.

Badaniem ankietowym zostali objęci: uczniowie, rodzice i nauczyciele:

- Kwestionariusz ankiety „Wykorzystanie techniki komputerowej i informacyjnej przez nauczycieli z uwzględnieniem nauczania zdalnego według uczniów;
- Kwestionariusz ankiety „Wykorzystanie techniki komputerowej i informacyjnej przez nauczycieli z uwzględnieniem nauczania zdalnego według rodziców;
- Kwestionariusz ankiety „Wykorzystanie techniki komputerowej i informacyjnej przez nauczycieli z uwzględnieniem nauczania zdalnego według nauczycieli.

2. Analiza danych i wynik badań

2.1 Analiza ankiet przeprowadzonych wśród uczniów

W badaniu wzięło udział 30 uczniów IV Liceum Ogólnokształcącego w Dąbrowie Górniczej. Ankieta była anonimowa i zawierała 14 pytań pozwalających ocenić potrzeby i oczekiwania uczniów związane z edukacją zdalną. Uzyskane wyniki stanowią niezwykle ważny punkt widzenia uczniów na temat realizacji nauczania zdalnego jak również wykorzystania techniki komputerowej i informacyjnej przez nauczycieli, gdyż to właśnie uczniowie potrafią wskazać, czy nauczanie na odległość było dla nich obciążające oraz jak ta forma pracy sprawdza się w porównaniu z tradycyjną edukacją. Wszyscy uczniowie 30 osób (100%) posiadali odpowiedni sprzęt komputerowy potrzebny do nauki zdalnej.

Pytanie 2. *Czy masz problemy z łączem internetowym podczas nauki zdalnej?*

Połowa z przebadanych uczniów (50%) miała czasami problem z łączem internetowym, natomiast druga połowa uczniów czyli (50%) nie zgłosiła takich problemów.

Pytanie 3. *Czy Twoja szkoła posiada możliwość wypożyczenia sprzętu komputerowego na potrzeby nauki zdalnej?*

Szkoła posiada możliwość wypożyczenia sprzętu komputerowego na potrzeby nauki zdalnej dla uczniów i o tym wiedziało 16 uczniów (53%), natomiast pozostałe 14 osób (47%) nie wiedziało, że można z tego typu sprzętu skorzystać.

Pytanie 4. *Jakie portale i platformy podczas lekcji zdalnych wykorzystują nauczyciele?*

W tym pytaniu uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź i do najczęstszych wymieniali:

- e-podręczniki.pl - 23 osoby (77%)
- Wydawnictwa naukowe WSiP, Nowa Era, itp. – 11 osób (37%)
- lektury.gov.pl – 8 osób (27%)
- gov.pl/web/zdalne lekcje – 1 osoba (3%)
- inne (You Tube) – 3 osoby (10%)

Pytanie 5. *W jakiej formie Twoi nauczyciele udostępniają materiały do lekcji zdalnej?*

W tym pytaniu uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź i do najczęstszych wybierali:

- Lekcje online (Wideokonferencje) – 26 osób (87%)
- Wysyłanie testów, kart pracy lub zadań domowych – 20 osób (67%)
- Prezentacje multimedialne – 14 osób (47%)

Pytanie 6. *Czy formy nauki, proponowane przez nauczycieli Ci odpowiada?*

Formy nauki jakie proponowali nauczyciele odpowiadało aż 25 uczniom (83%), natomiast 5 (17%) uczniów było niezadowolonych z takiej formy nauki.

Pytanie 7. *Czy wszystkie Twoje lekcje odbywają się na jednolitej platformie np. Microsoft Teams?*

W (100%) 30 uczniów twierdząco odpowiedział, że wszystkie lekcje odbywały się na platformie Microsoft Teams.

Pytanie 8. *Jak oceniasz poziom komunikacji z nauczycielami?*

Komunikacja z nauczycielem według uczniów była zróżnicowana. Połowa z badanych uczniów (50%) twierdzi, że była ona bardzo dobra, natomiast 6 uczniów (20%) oceniła ją na poziomie dobrym. Według 5 uczniów (17%) na poziomie średnim, 1 osoba (3%) oceniła komunikację z nauczycielem na niskim poziomie a 3 uczniów (10%) na bardzo złym poziomie.

Pytanie 9. *Czy otrzymujesz informacje bieżące od nauczycieli/wychowawcy klasy?*

Według ankiety przeprowadzonej wśród uczniów tylko 4 z nich (13%) rzadko otrzymywało informację od nauczycieli, natomiast pozostałe 26 osoby (87%) uważa, że byli na bieżąco informowani o wszystkich sprawach związanych ze szkołą.

Pytanie 10. *W jakim stopniu czujesz się obciążony ilością nauki?*

Obciążenie uczniów ilością nauki podczas zdalnego nauczania była zróżnicowana. Połowa uczniów (50%) uważa, że obciążenie było na średnim poziomie, 9 uczniów (30%) twierdzi, że nauki było zbyt dużo, a tylko 6 uczniów (20%)

Pytanie 11. *W jakim stopniu potrzebujesz pomocy rodziców w nauce podczas lekcji zdalnych?*

22 uczniów (73%) nie potrzebowała pomocy rodziców w nauce zdalnej, natomiast 5 (17%) tylko czasami, a 3 (10%) uczniów tej pomocy potrzebowali bardzo często. Wynika z tego, że w większości uczniowie liceum radzili sobie z nauką zdalną i nie potrzebowali pomocy ze strony rodziców.

Pytanie 12. *Na jakim poziomie oceniasz naukę zdalną w Twojej szkole?*

Naukę zdalną w szkole większość uczniów 19 (63%) ocenia na poziomie dobrym lub bardzo dobrym, 6 uczniów (20%) naukę zdalną ocenia na poziomie średnim. A 4 uczniów (13%) dość słabo.

Pytanie 13. *Czy napotykasz problemy w uczeniu zdalnym?*

Większość uczniów bo 23 (77%) nie mieli problemu w nauczaniu zdalnym, tylko 7 uczniów (23%) napotkało problem w postaci:

- Częstego przerywania sieci (chwilowym brakiem Internetu)
- Lekcje zdalne potrafiły być nużące

Pytanie 14. *Twoje sugestie/uwagi dla poprawienia nauki zdalnej*

To pytanie miało charakter otwarty. Odpowiedzi na nie udzieliło 6 uczniów co stanowi (20%) badanych.

- Lekcje powinny być ciekawsze,
- Nauczyciele powinni zadawać mniej prac domowych,
- Lekcje zdalne powinny zostać skrócone do 30 minut, by nie obciążać uczniów tak długim siedzeniem przed komputerem,
- Założenie dobrej sieci WI-FI na terenie szkoły, aby nauczyciele uczący ze szkoły nie mieli problemu z Internetem.

2.2 Analiza ankiet przeprowadzonych wśród rodziców

W ankiecie wzięło udział 30 rodziców, których dzieci uczęszczają do IV Liceum Ogólnokształcącego w Dąbrowie Górniczej. Ankieta była anonimowa i zawierała 12 pytań pozwalających uzyskać informację dotyczące w jaki sposób postrzegają zdalne nauczanie rodzice dzieci uczących się w naszej szkole.

Pytanie 1. *Proszę wybrać określenie, które najlepiej określa Pani/Pana stosunek do nauczania zdalnego swojego dziecka.*

Zdecydowana większość rodziców bo aż 27 osób (90%) uważa, że nauczanie zdalne w naszej szkole było na poziomie zadawalającym. 3 rodziców co stanowi (10%) określa naukę zdalną za niezadawalającą.

Pytanie 2. *W toku nauczania zdalnego Pani/Pana dziecko:*

- *Radzi sobie samo*
- *Nie radzi sobie*

Według 24 rodziców (80%) ich dzieci radzi sobie samo z nauczaniem zdalnym, natomiast 4 rodziców (13%) twierdzi, że ich dzieci muszą korzystać z pomocy rodziców/rodzeństwa, z korepetycji oraz z konsultacji prowadzonych przez nauczycieli uczących. 2 (7%) rodziców jest zdania, że ich dzieci radzą sobie samodzielnie z nauką zdalną ale czasami tylko potrzebują pomocy rodziców.

Pytanie 3. *W jaki sposób Pani/Pana dziecko wykorzystuje obecnie Internet?*

W tym pytaniu rodzice mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź i do najczęstszych wybierali:

- Lekcje online – 28 (93%)
- Odrabianie prac domowych – 17 (57%)
- Kontaktowanie się z rówieśnikami – 14 (47%)
- Słuchanie muzyki – 12 (40%)
- Oglądanie filmów – 8 (27%)
- Gry – 7 (23%)
- Aktywność na portalach społecznościowych – 4 (13%)

Pytanie 4. *Czy Pani/Pana dziecko posiada odpowiedni sprzęt komputerowy potrzebny do nauki zdalnej?*

Wszyscy rodzice (100%) zgodnie przyznali, że ich dzieci posiadają odpowiedni sprzęt komputerowy do nauki zdalnej.

Pytanie 5. *Czy Pani/Pana dziecko ma problemy z łączem Internetowym podczas nauki zdalnej?*

17 rodziców (57%) przyznaje, że ich dzieci nie mają problemu łączem Internetowym, zdarza się czasami problem u 12 uczniów (40%). Tylko 1 rodzic (3%) poinformował w ankiecie, że jego dziecko ma stały problem z Internetem.

Pytanie 6. *Czy szkoła, do której Pani/Pana dziecko uczęszcza posiada możliwość wypożyczenia sprzętu komputerowego na potrzeby nauki zdalnej?*

W większości bo 23 rodziców (77%) wie, że jest możliwość wypożyczenia sprzętu komputerowego ze szkoły dla uczniów. Sprzęt komputerowy jest wypożyczany uczniom aby mogli oni korzystać z niego podczas w nauce zdalnej. 7 rodziców (23%) nie wie o takiej możliwości.

Pytanie 7. *Jak ocenia Pani/Pan poziom komunikacji z nauczycielami?*

Komunikacja z nauczycielami jest bardzo dobra. Takie zdanie miało 28 rodziców (93%), tylko 2 rodziców (7%) uważa komunikację na średnim poziomie.

Pytanie 8. *Czy otrzymuje Pani/Pan informację bieżące od nauczycieli/wychowawcy klasy?*

Zdecydowana większość rodziców jest w stałym kontakcie z nauczycielami uczącymi lub wychowawcą klasy bo 28 rodziców (93%) i otrzymują na bieżąco informację o postępach swoich dzieci w nauce. 2 rodziców (7%) rzadko jest informowanych.

Pytanie 9. *W jakim stopniu potrzebuje Pani/Pana dziecko pomocy w nauce podczas lekcji zdalnych?*

Według 24 rodziców (80%) uczniowie liceum są dość samodzielni i nie potrzebują pomocy w nauce podczas lekcji zdalnych, 6 rodziców (20%) uważa, że ich dzieci przynajmniej czasami potrzebują pomocy podczas nauki zdalnej.

Pytanie 10. *Na jakim poziomie ocenia Pani/Pan naukę zdalną w Twojej szkole?*

Nauka zdalna w naszej szkole jest oceniana przez rodziców na dość wysokim poziomie bo aż 27 rodziców (90%) ma takie zdanie. 3 rodziców (10%) określiła by naukę zdalną na poziomie średnim.

Pytanie 11. *Czy Pani/Pana dziecko napotyka problemy w uczeniu zdalnym?*

24 rodziców (80%) są zdania, że ich dzieci nie mają problemu w nauczaniu zdalnym, 6 rodziców (20%) uważa, że ich dzieci mają w nauczaniu zdalnym problem ale nie określili jaki.

Pytanie 12. *Jakie działania w sferze wychowawczo- profilaktycznej, dydaktycznej powinna podjąć szkoła, aby poprawić efektywność Pani/Pana dziecko? Sugestie/uwagi dla poprawienia nauki zdalnej.*

To pytanie miało charakter otwarty. Odpowiedzi na nie nie udzielił żaden rodzic.

2.3 Analiza ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli

W ankiecie wzięło udział 20 nauczycieli uczący w IV Liceum Ogólnokształcącym w Dąbrowie Górniczej. Ankieta była anonimowa i zawierała 12 pytań pozwalających uzyskać informację dotyczące wykorzystania przez nauczycieli techniki komputerowej i informacyjnej z uwzględnieniem nauczania zdalnego.

Pytanie 1. *Z jakimi trudnościami mierzy się Pan/Pani w czasie nauczania zdalnego?*

- brak dostępu do sprzętu umożliwiającego pracę zdalną (komputer/tablet) – 5 (25%)
- brak dostępu do Internetu, umożliwiającego efektywną pracę zdalną – 12 (60%)
- problemy z organizacją miejsca do wykonywania pracy zawodowej w domu – 2 (10%)
- brak umiejętności obsługi technologii informacyjno-komunikacyjnych (platformy, aplikacje, programy) (przez uczniów) – 2 (10%)
trudności z przygotowaniem materiałów do zajęć – 2 (10%)
- brak możliwości monitorowania postępów uczniów – 7 (35%)
- brak możliwości oceniania pracy uczniów- 4 (20%)
- brak możliwości weryfikowania obecności uczniów na zajęciach online – 3 (15%)

- trudności z organizacją pracy grupowej – 1 (5%)
- trudności z zastosowaniem metod aktywizujących – 3 (15%)

Nauczyciele mają czasami problem z organizowaniem miejsca pracy na terenie szkoły w trakcie nauki zdalnej oraz dostępem do sieci WI-FI.

Pytanie 2. *Z jakich najczęściej rozwiązań technologicznych w czasie nauczania zdalnego Pan/Pani korzysta? Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź.*

- zintegrowana platforma edukacyjna epodreczniki.pl – 17 (85%)
- platforma edukacyjna (MS Teams) – 20 (100%)
- dziennik elektroniczny – 20 (100%)
- poczta elektroniczna – 8 (40%)
- Facebook/Messenger – 2 (10%)
- Discord – 1 (15%)

Dodatkowo nauczyciele korzystają z innych rozwiązań technologicznych, takich jak Akademia Khan.

Pytanie 3. *Prosimy wskazać częstotliwość wykorzystania w pracy zdalnej wskazane w pytaniu nr 2 rozwiązania technologiczne?*

Nauczyciele bardzo często wykorzystują w swojej pracy rozwiązania technologiczne. Platforma edukacyjna MS Teams oraz dziennik elektroniczny jest wykorzystywana przez wszystkich nauczycieli uczących w liceum. Korzystają często z zintegrowanych platform edukacyjnych e-podręczniki.pl.

Pytanie 4. *Jakie rozwiązania technologiczne wykorzystuje Pan/Pani do kontaktów z rodzicami uczniów podczas pracy zdalnej?*

- platforma edukacyjna (MS Teams) – 17 (85%)
- dziennik elektroniczny- 18 (90%)
- poczta elektroniczna – 7 (35%)
- Discord – 1 (5%)
- rozmowy telefoniczne/smsy – 7 (35%)
- inne (WHATS UP) – 1 (5%)

Do kontaktu z rodzicami nauczycielami najczęściej wykorzystują platformę edukacyjną MS Teams oraz dziennik elektroniczny.

Pytanie 5. *Czy w czasie nauczania w formie zdalnej korzysta Pan/Pani z technologii i narzędzi nieznanymi wcześniej?*

W trakcie zdalnego nauczania wielu nauczycieli bo aż 12 (60%) musiało zapoznać się z nowymi narzędziami i technologiami, które nie były przez nich wcześniej używane. Natomiast 8 (40%) raczej narzędzia, którymi w trakcie nauki zdalnej się posługiwali znali.

Pytanie 6. *Czy Pana/Pani zdaniem efekty kształcenia zdalnego są gorsze niż efekty w przestrzeni szkolnej?*

16 (80%) nauczycieli uważa, iż efekty kształcenia zdalnego są gorsze niż efekty w przestrzeni szkolnej. Wynika to z tego, że uczniowie podczas nauki zdalnej nie mają bezpośredniego kontaktu z nauczycielem, brakuje samodzielności uczniów podczas wykonywania zadań. Tylko 4 nauczycieli (20%) raczej nie zauważyło gorszych efektów kształcenia.

Pytanie 7. *Czy zajęcia w formie zdalnej zajmują uczniom więcej czasu niż zajęcia w formie tradycyjnej?*

Ponad połowa przebadanych nauczycieli 12 (60%) jest zdania, że zajęcia w formie zdalnej zajmują uczniom więcej czasu niż zajęcia w formie tradycyjnej. 8 nauczycieli (40%) twierdzi, że nie zauważyli aby uczniowie poświęcali na naukę zdalną więcej czasu.

Pytanie 8. *Przygotowanie zajęć online wymaga więcej wysiłku i zaangażowania niż przygotowanie zajęć w formie tradycyjnej?*

100% nauczycieli zgodnie stwierdziło, że przygotowanie zajęć online wymaga więcej wysiłku i zaangażowania niż przygotowanie zajęć w formie tradycyjnej.

Pytanie 9. *Po przywróceniu tradycyjnych form kształcenia, będę starała/starał się wykorzystywać technologie, których używałam/em do realizacji zajęć zdalnych?*

Zdecydowana większość nauczycieli bo aż 15 (75%) będzie starała się po powrocie do tradycyjnej formy kształcenia wykorzystywać technologię, których używali w trakcie zajęć zdalnych. 5 (25%) nauczycieli z obecnie wykorzystywanej technologii nie będzie korzystała w nauczaniu stacjonarnym.

Pytanie 10. *Proszę wskazać, z których form pomocy korzysta Pan/Pani w roku szkolnym 2020/2021.*

W tym pytaniu nauczyciele mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- szkolenia online – 16 (80%)
- filmiki instruktażowe – 20 (100%)
- materiały edukacyjne w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywanych w edukacji – 4 (20%)
- konsultacje, rozmowy z innymi nauczycielami – 13 (65%)
- wsparcie specjalistów zatrudnionych w placówce (psycholog, pedagog) – 4 (20%)
- konsultacje, rozmowy z dyrekcją – 2 (10%)
- korzystanie z informacji i komunikatów na stronie MEN – 3 (15%)
- konsultacje, rozmowy z pracownikami technicznymi/ informatykami – 9 (45%)

Duża część nauczycieli najczęściej korzysta z takich form pomocy jak filmiki instruktażowe, szkolenia online czy konsultacje z innymi nauczycielami.

Pytanie 11. *Jak często, korzysta Pan/Pani z następujących metod wykorzystywanych w edukacji?*

- **Metody oparte na słowie (wykład, opowiadanie, praca z książką, praca z tekstem)**
  - bardzo często – 5 (25%)
  - często – 14 (70%)
  - rzadko – 1 (5%)
  - bardzo rzadko
- **Metody oparte na obserwacji (pokaz, film, instruktaż)**
  - bardzo często – 4 (20%)
  - często – 13 (65%)
  - rzadko – 3 (15%)
  - bardzo rzadko

- **Metody oparte na praktycznej działalności uczniów (ćwiczenia, zadania twórcze)**
  - bardzo często – 5 (25%)
  - często – 13 (65%)
  - rzadko – 2 (10%)
  - bardzo rzadko
- **Metody aktywizujące (metody problemowe, gry dydaktyczne, odwrócona klasa, Webquest)**
  - bardzo często – 1 (5%)
  - często – 12 (60%)
  - rzadko – 5 (25%)
  - bardzo rzadko – 2 (10%)
- **Metoda projektu**
  - bardzo często
  - często – 8 (40%)
  - rzadko – 9 (45%)
  - bardzo rzadko – 3 (15%)

Pytanie 12. *Jak często, korzysta Pan/Pani z następujących sposobów oceniania wykorzystywanych w edukacji?*

- **Ocenianie plików z tekstami/ rozwiązanymi zadaniami uczniów**
  - bardzo często – 5 (25%)
  - często – 12 (60%)
  - rzadko -3 (15%)
  - bardzo rzadko
- **Ocenianie wytworów uczniów (nagrań, filmów, prezentacji, grafiki)**
  - bardzo często
  - często – 5 (25%)
  - rzadko – 13 (65%)
  - bardzo rzadko – 2 (10%)
- **Ocenianie na podstawie dyskusji online**
  - bardzo często – 2 (10%)
  - często – 15 (75%)
  - rzadko – 2 (10%)
  - bardzo rzadko – 1 (5%)

- **Wypowiedź ucznia w czasie wideorozmowy**
  - bardzo często – 2 (10%)
  - często – 9 (45%)
  - rzadko – 9 (45%)
  - bardzo rzadko
- **Ocenianie na podstawie rozwiązanych testów/ quizów**
  - bardzo często – 4 (20%)
  - często – 8 (40%)
  - rzadko – 8 (40%)
  - bardzo rzadko

3. Wnioski i rekomendacje

Mimo, iż zajęcia online cieszyły się zainteresowaniem uczniów i większość z nich była w nie zaangażowana oraz odpowiedzialnie brała udział w lekcjach, to niestety uczniowie napotykali pewne trudności techniczne, które znacznie utrudniały im partycypację w zajęciach oraz powodowały, że stawały się one dla nich mniej atrakcyjne.

Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie i ich rodzice musieli poradzić sobie z nową sytuacją, zdobyć nowe umiejętności. Nauczyciele podjęli się wszelkich starań, aby przekazać uczniom wiadomości w sposób interesujący, wykorzystując środki i formy pracy, które na co dzień, podczas nauki stacjonarnej nie są stosowane, bądź nie w tym stopniu. W trakcie spotkań online uczniowie uczyli się cierpliwości, czekania na swoją kolej, aby wyrazić swoje zdanie, czy udzielić odpowiedzi na zadanie pytanie, tym samym nie przeszkadzając innym. Dla rodziców, uczniów i nauczycieli był to szczególnie czas, wymagający od wszystkich zmiany dotychczasowych przyzwyczajeń, form i sposobów zarówno pracy jak i nauki. Przeprowadzona ewaluacja pozwoliła nam określić trudności z jakimi spotykali się nasi uczniowie oraz pokazała, jakie formy i sposoby pracy były dla nich najbardziej wartościowe i efektywne. Pozwoliło nam to również wyciągnąć wnioski do dalszej pracy, które w razie dalszej konieczności prowadzenia zajęć zdalnych, będziemy realizować i wprowadzać w życie.

Wnioski

- Część nauczycieli wykazała się kreatywnością i przedsiębiorczością w zapewnieniu sobie narzędzi pracy oraz przeszkoleniem się z nowych technologii.
- Uczniowie i rodzice wskazują na problemy związane z brakiem lub ograniczonym kontaktem z nauczycielami.

- Nauczyciele wskazują, że do prawidłowej realizacji edukacji zdalnej brakuje im dostępu do szybkiego łącza internetowego (sieci WI-FI) na terenie szkoły.
- Nauczyciele poświęcali więcej czasu na przygotowanie materiałów potrzebnych do lekcji zdalnych.
- Przeszkodą w zdalnej edukacji okazały się również trudności uczniów w samodzielnym uczeniu się.

Rekomendacje

- Zwracać uwagę, by wysyłane przez nauczyciela materiały online czemuś służyły, należy pamiętać o omówieniu i wspólnym przedyskutowaniu wykonanych przez uczniów prac.
- Należy indywidualizować pracę z uczniem, dostosować ją do potrzeb i możliwości każdego, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, będących w szczególnych sytuacjach życiowych.
- Rozwijać relacje poprzez częsty kontakt i rozmowy online, pamiętając, że nasi uczniowie potrzebują bezpośredniego kontaktu zarówno z rówieśnikami jak i nauczycielami.
- Doposażyć szkoły w odpowiedni sprzęt umożliwiający korzystanie z sieci WI-FI.
- Ograniczyć liczbę zdawanych prac domowych.
- Wprowadzać na potrzeby edukacji zdalnej inne zasady oceniania i sprawdzania wiedzy oraz umiejętności uczniów.

Aleksandra Wieczorek

Renata Piotrowicz